

**7R01140 «Физикалық медицина және реабилитация ересектердің, балалардың»
білім бері бағдарламасы бойынша
резерентураға қабылдау үшін сұрақтар тізімі**

1. Медициналық оңалту туралы түсінік. Оңалтудың мақсаты мен түрлері.
2. Оңалту анықтамасы. Медициналық оңалту. Медициналық оңалтудың негізгі принциптері.
3. Дене жаттығуларының сауықтыру әрекеттерінің механизмдері.
4. Емдік-қалпына келтіру жаттығуларының физиологиялық негізделген принциптері.
5. Емдік дене шынықтыру туралы түсінік. Оңалтудың әртүрлі кезеңдеріндегі жаттығу терапиясы. ЕДШ қолдану көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері.
6. Дене жаттығуларының емдік және қалпына келтіру әрекеттерінің механизмдерін клиникалық және физиологиялық негіздеу.
7. Физикалық жаттығулар емдік дене шынықтыру (ЕДШ) әдісінің негізі ретінде. Дене жаттығуларының жіктелуі.
8. Жаттығу терапиясында қолданылатын физикалық жаттығулардың жіктелуі және сипаттамасы. ЕДШ құралдары.
9. Емдік дене шынықтыруда қолданылатын гимнастикалық жаттығулардың жіктелуі. ЕДШ кезеңдері және қозғалыс белсенділігінің режимдері.
10. Статикалық және динамикалық координация және олардың көрсеткіштері (Ромберг сынамасы, саусақ мұрын сынамасы, треморография, зерография және т.б.). Сенсорлық жүйелерді (анализаторларды) зерттеудің қарапайым әдістері.
11. Қызмет етудің халықаралық жіктемесі (ХҚЖ). ХҚФ мақсаты. ХҚЖ негізгі домендері. Эрготерапия ұғымы, ол оңалтудың қандай түрлерінде қолданылады. Эрготерапияның мақсаты. Эрготерапия әдістері.
12. Нейрореабилитацияда қолданылатын шкалалар, оларды қолдану мақсаты.
13. Мультидисциплинарлық команда (МДК) ұғымы. Неврологиялық бейіндегі пациенттермен жұмыс істейтін МДК құрамы. Оңалту кезеңіндегі әр маманның міндеттері.
14. Вертикализация белсенді күтім әдісі ретінде.
15. Механотерапия ұғымы. Механотерапия түрлері. Роботты механотерапияның қандай түрлерін білесіз.
16. Функционалдық сынамалар мен тестілердің жіктелуі. Тестілеу нәтижелерінің сапалық және сандық бағасы.
17. Физиотерапияның пәні мен әдісін анықтау. Емдік физикалық факторлардың жіктелуі.
18. Физиотерапиялық әдістердің мүмкіндіктері мен ерекшеліктері.
19. Физикалық факторлардың физиологиялық және емдік әсерінің механизмдері туралы қазіргі заманғы идеялар.
20. Емдік массаж. Массаждың жіктелуі және түрлері. Емдік массажды тағайындауға көрсеткіштер және қарсы көрсеткіштер. Массаждың клиникалық-физиологиялық әсері. Массаждың ағзаға әсері.
21. Сумен емдеу, жалпы сипаттамасы. Сумен емдеуді тағайындау үшін

- көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
22. Физикалық оңалту жүйесіндегі физиотерапия. Адам ағзасының физиологиялық функцияларын қалпына келтіру жүйесінде импульсті электротерапияны қолдану.
 23. Медициналық оңалту ұғымы, оңалту мақсаты. Медициналық және әлеуметтік оңалту арасындағы айырмашылық.
 24. Физикалық денсаулық және оның деңгейін жоғарылату әдістері.
 25. Бас сүйек-ми жарақатының салдары бар балаларды оңалтудың жалпы принциптері.
 26. Атлант остьтік буынның анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері. Биомеханикалық ерекшеліктері. Атлант остьтік буынындағы дислокацияның салдары.
 27. Омыртқаның анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері. Омыртқа аралық дискінің пролапсының патофизиологиясы.
 28. Шынтақ буынының анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері. Шынтақ буынының биомеханикасы.
 29. Нейромускулярлық шыбықтардың қозу физиологиясы. Кері миотатикалық рефлекс физиологиясы.
 30. Иықтың роторлы манжетінің құрылымының анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері. Иық буынының биомеханикасы.
 31. Сирақтың анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері.
 32. Білектің пронациясы мен супинациясының биомеханикасы.
 33. Жүрудің биомеханикасы. Жүру кезінде илиум-бел бұлшықетінің рөлі.
 34. ОЖЖ-де ауырсынудың сигналдарын беру механизмі.
 35. Иық буынының анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері. Иық буынының биомеханикасы.
 36. Тізе буынының анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері. Тізе буынының биомеханикасы.
 37. Торлы сүйектердің құрылымының анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері.
 38. Құбырлы сүйектердің анатомиялық және физиологиялық құрылымдық ерекшеліктері мен функциялары.
 39. Пирамидалық жүйе. Пирамида жүйесінің анатомиялық құрылымы, функциялары, белгілері және бұзылу синдромдары.
 40. Экстрапирамидтік жүйе. Анатомиялық құрылымы, функциялары, зақымдану белгілері, олар пайда болатын аурулар.
 41. Мишықтық жүйе. Анатомиялық құрылымы, қызметі, зақымдану белгілері.
 42. Вегетативті жүйке жүйесі. Құрылымы мен қызметі, зақымдану белгілері.
 43. Жұлынның сегменттік құрылымы. Функциясы жұлын. Жұлынның қалыңдауы. Моторлы нейрондардың орналасуы.
 44. Ми қыртысы. Ми қыртысындағы функцияналды зоналарының локализациясы.
 45. Адам денесінің негізгі осьтері мен жазықтықтары.
 46. Өмірдің бірінші жылында балаларда тірек функциясының қалыптасу реті.
 47. Буындардың остеоартриті бар науқастарды оңалтудың жалпы принциптері (көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер, оңалту бағдарламасының мазмұны).

48. Адам өмірін қамтамасыз етудегі тірек-қимыл аппаратының қызметі. Оның рөлі мен мазмұны.
49. Тірек-қимыл аппаратының тіндеріне хирургиялық араласудан кейінгі пациенттерге емдік дене терапиясының принциптері. Көрсеткіштер. Қарсы көрсеткіштер.
50. Физикалық дамуды зерттеу әдістері.
51. Прогрессивті бұлшықет дистрофиясы. Этиопатогенезі. Клиникасы, диагностикасы, емі, реабилитациясы.
52. Церебральды паралич. БЦП. Этиопатогенезі. Клиникасы, диагностикасы, формалары, емі.
53. Жұлын жарығы. Этиопатогенез. Клиника, диагностика, емдеу, оңалту.
54. Сколиотикалық деформациялар. Этиопатогенезі. Клиника, диагностика, емдеу, оңалту.
55. Омыртқаның сколиозды қисаюының ауырлық дәрежесіне қарай жіктелуі.
56. Адам өмірін қамтамасыз етудегі тірек-қимыл аппаратының қызметі. Оның рөлі мен мазмұны.
57. Остеопороз. Этиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Емдеу және оңалту принциптері.
58. Буындардың контрактурасы. Контрактуралардың түрлері. Этиологиясы. Клиникасы. Диагностика. Емдеу және оңалту принциптері.
59. Бұлшықет орган ретінде. Бұлшықет тіндерінің түрлері және олардың функциялары.
60. Фасциялар. Оның мәні мен рөлі.
61. Адам осанкасы. Омыртқаның физиологиялық қисықтары, олардың қалыптасуы мен дамуы. Осанканың дефекттері.
62. Сколиоз. Сколиозбен ауыратын балалардың ортопедиялық режимі туралы түсінік. Балалардағы сколиозды алдын-алу.
63. Туа біткен маймақтық. Клиникасы. Диагностикасы. Консервативті емдеу.
64. Травматологиялық және ортопедиялық науқастарды тексерудің ерекшеліктері. Аяқ-қолдардың қысқару түрлері. Аяқтың осін анықтау.
65. Сал параличтер. Пайда болу себептері. Клиникасы. Диагностика. Емі.
66. Спастикалық параличтер. Пайда болу себептері. Клиникасы. Диагностика. Емі.
67. Жалпақтабан. Диагностикасы. Емдеу әдістері.
68. Метаболикалық синдром. Патогенезі. Клиникалық көрінісі. Диагностикасы. Метаболикалық синдромды емдеудің дәрілік емес және дәрілік емес әдістері.
69. ЖИА анықтамасы және жіктелуі. Стенокардияның этиопатогенезі. Стенокардияның жіктелуі. Жүректің ишемиялық ауруының тұрақты және тұрақсыз формаларының ерекшеліктері.
70. Дене жүктемесі бар сынамалардың нәтижелері бойынша ЖИА-мен ауыратын науқастардың функционалдық сыныптарының сипаттамасы.
71. Гнозис және праксис, олардың жіктелуі, әртүрлі бұзылулар.
72. Сөйлеу функциясы. Сөйлеу бұзылыстарының сипаттамасы. Афазия.
73. Жұлынның травматикалық ауруы туралы түсінік (ТБСМ). Клиникалық көрінісі, ТБСМ бар науқастарды оңалту мақсаттары.
74. Травматикалық емес сынықтар туралы түсінік. Себептері және клиникалық

көрінісі.

75.Бас сүйек-ми жарақаты бар балаларды оңалтудың жалпы принциптері.